

'Prolećna setva povrtarskih kultura'

Автор(и): Растителна защита
Дата: 06.02.2025 Брой: 2/2025

U februaru i martu se seju neke otporne na hladnoću kulture.

Letnji beli luk za proizvodnju glavica seje se od druge polovine februara do početka marta. Koriste se glavice sa dobro razvijenim češnjevima. Seju se samo spoljašnji češnjevi, jer su veći i daju bujne biljke.

Važan uslov je da potiču od potpuno zdravih glavica. Sadni materijal može preneti beloliku formu stabljичne nematode, koja napada beli luk i crni luk i izuzetno je štetna. Napadnuti češnjevi su široko razmaknuti jedan od drugog u glavici, često su žuto-smeđe boje i neprijatnog mirisa. U skladištu se nematoda nastavlja da razvija i teško zaražene glavice obično uginu. Beli luk ne treba saditi na istom mestu ranije nego svake 3-4 godine.

Tehnologija gajenja belog luka

Dezinfekcija češnjeva pre sadnje vrši se potapanjem u vodu. Stavljaju se u perforiranu posudu čije dno dodiruje vodu. Nematode migriraju u vodu, koja se menja i odbacuje svakih 24 sata. Još je bolje ako voda teče.

Postupak traje tri dana i nakon toga češnjevi se potapaju u 1% rastvor formalina i izlažu na sunce nekoliko dana da se osuše. Čuvaju se na 4-5°C. Paradajz, paprika, patlidžan, gerbera, neven i hmelj ne napada nematoda koja zaražava beli luk.

Pre sadnje, preporučuje se potapanje češnjeva u rastvor ovlašćenog fungicida protiv sive truleži izazvane gljivicom *Borytis porri* i bele sklerocijalne truleži.

Krajem februara – početkom marta, crni luk za proizvodnju glavica seje se direktnom setvom iz semena ili iz setvi. Koriste se dobro aerisana, hranljiva zemljišta, dobro drenirana i dobro izložena suncu, na parcelama bez korova. Poželjno je da su prethodno gajeni usevi na mestu bili đubreni stajnjakom, jer crni luk ne podnosi direktno đubrenje njime. Za ujednačeno i brzo nicanje setvi, pre sadnje se odseca suvi deo vrata, vodeći računa da se ne ošteti rastući vrh. Potapaju se u vodu na sobnoj temperaturi. Glavice se ubacuju na dubinu od 2 do 4 cm, dobro pritišću u zemlju i zalivaju.

Tehnologije gajenja crnog luka

Nakon sadnje crnog luka, glavna nega je održavanje zemljišta rastresitim i bez korova. Iskustvo pokazuje da kada se crni luk za seme sadi u februaru, prinosi su veći nego kada se sadi u jesen.

Šargarepa za ranu poljsku proizvodnju seje se od 20. februara do 10. marta. Njihovo seme može preneti crnu trulež, opasnu bolest korenastog povrća. Stoga se seje samo seme uzeto sa zdravih biljaka. Za usev biraju se parcele koje su udaljene od onih gde je šargarepa gajena prethodne godine. Dobri prethodnici su mahunarke, krastavci, i uopšte usevi đubreni stajnjakom. Zemljište mora biti dobro obrađeno i bez korova.

Od kraja februara do 10. marta seju se peršun i mirođija, a pastrnjak – od 10. februara do 10. marta. Seme celera seje se za proizvodnju rasada, koji se gaji oko 70 dana pre presađivanja na otvoreno. Grašak se seje krajem februara – početkom marta. U ovom periodu, vreme je i za rotkvicu i spanać.

Tehnologija gajenja povrtarskih mahunarki

Tokom ovog ranog perioda, vodi se računa o pripremi semenskog krompira, koji se u povrtarskoj proizvodnji gaji kao rani prolećni usev. Tokom zimske sezone, gomolji se podvrgavaju raznim tretmanima kako bi se dobili dobri, kratki i sortno obojeni izdanci.

Sadnja ranog krompira počinje početkom marta u najtoplijim regionima zemlje. Tri nedelje pre toga, gomolji se kaljuju zamračivanjem prostorije i hlađenjem na 2/3 stepena. Tokom ovih manipulacija na gomoljima se pojavljuju razni simptomi bolesti. Ako nose infekciju, veoma je važno da se uklone gomolji koji pokazuju čak i najmanje pege truleži, jer se infekcija povećava tokom skladištenja. Stoga je sadnja zdravog semenskog materijala ključni uslov za sprečavanje napada najopasnijih bolesti. Na primer, u slučaju plamenjače, infekcija na polju se obnavlja uglavnom od obolelih gomolja.